

ACC. N:R M. 8709 : 1-20 .

Landskap: Blekinge Upptecknat av: E. Ahesson
Härad: Östra Adress: Rosenhill, Ramdala
Socken: Ramdala Berättat av: Densamme
Uppteckningsår: 1942. Född år 1863 i Bäckaryds förs.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Tosia bonnadon" i Ronneby.

LUF. 44

1) 3
 Skräck! den företa frågan gäller om jag beökt torigade-
 dan, svar ja, slerpaldiga gånger, den första i slutet av 1880-
 talet. ettina berättelser omfämnas tre kyrkrokmar Bräkne
 Skolan, Boekaryd, och Skomleby Landförsamling. Toria
 kommanden var för ungdomarna ärota största evenemang,
 långt i förväg samlades ungdomarna från olika byar
 och uppstod program, man byade en kör och ett förs-
 härtar en en leande, i denna vägn placerad man säten
 på båda sidor, den rymde 10-12 personer. Vidare dekorerade
 man den mid, lör mellan spjälarna, samt 4-5 st unga
 ljörkar ^{var vida} och toppar, man sammankunde, härigenom hade
 man en lörsal. ettan ordnade alltid att det var lika
 många av båda könen, anjörden skedd natten före, denna
 vägn var egentligen en ärvagn, men kunde optas även
 för hästen. Denna vägn föruu ett särskitt kapitel, den
 hade i första köran häxlor, men så en gång när en
 leande förde ett fölaru gattade det ena hjulet ut, vatten
 kom ej i märket, ingen sprutac, men vore goda säddya.

Vår man hoppade ned och släkte med sin egen sparet,
tabla, han släkte med sin egen svim. En annan gång när
man körde i vepstörskacken jämnade sig hjulen under följande
utrop, vi ska hjälpas åt, vi ska hjälpas åt, vi ska hjälpas åt.
Med förs utfräskheten blev det en annan låt som följde, nu
rullar vi självar, nu rullar vi självar, nu rullar vi självar.
För det var må hända något bred sidan om simmet men ändå
En annan vagn som de äldre åkte uti var åkretet placerat
för fjädrar av trä. Dessa låda typer kunde att ha sin plats
i arkivet, om vederkänd ämnen är jag villig, att ista
upp dom emedan jag har varit dit i minnet, dock mot
mågot honorar. Och nu till vagnen, vi stannade på åkret-
liga ställen under fjädrar och avsmakade matsäcken som ej
inbegränsade sig till fräns, den var ganska kraftig, däromma
hade bland annat kringlar, stora så man kunde hänga dem
över axeln, ett fjädrar gick under skämt och glim
säger sig själva. Andra säkhet var värdade för spösta-
kärorna, En populäraste av brudbrudarna var den tredje.

M. 8709:3.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Den första brunkalen var avsedd för mobleren, den följande i stora hotellets fästning där man av folk samlades för att njuta av musikens toner. På denna ball fick jag höra bekänta namn med sig till på den andra. För folk i allmänhet var en större dansbana anordnad på smäckebacken, där trädde dansen med liv och levt under tonerna från Nygrenamansens färla som han trakterade med hela kroppen. I förbigående må nämnas, alla hans 10 fingrar var från födelsen bockade på vinkel i första leden och kunde ej rätas ut. För att göra ett bättre mått jag presentera hans rätta mamm, s. Klara Nygren. Bredvid honom på estraden stod Hartapimmens Gustav och instämde med ett 6 shillinga munspel, men snart efter kollektionen inslöt ersatte han det med ett 12 shillinga,

Dansarna voro varken två steg eller en steg, som tiden i fråga
 ej kunnat så långt: i stället dansades den gamla traditionella
 Bondpolkan samt vals, även den traditionell. Violare, Chottis
 och franes, även mäsukka. Aktriset blev det gänglat, då
 gick par om par arm i arm, i en cirkel och trampade taktten
 samt sjöng i repörngen och utåt spelmannen spelar så stränge
 lite då ja lite då, skall detta vara länge så vill jag gå. Växeln
 sjöng man, dansade gjorde nippatippa dansade gjorde ja trippade
 gjorde nippatippa trippade gjorde ja, stampade gjorde nippatippa
 stampade gjorde ja, klackarna i golvet. När man dansade
 jolkka lyftade kavaljeeren sitt hjärtats dam en halv meter
 över golvet under utropet he, det var en särskild ämbets-
 betygelse, åter en lyftning i svängen under ett kraftigt utrop,
 dåä London, samt klacken i golvet som kom flunkorna att vickta.
 ja då var man i sitt oris.

M. 8709:5.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

53/ Bland andra atraktioner må nämnas föreläsning av ett
tvillingparet en pojke och en flicka från Habelstad,
Pommersk Landtförsamling. Dessa voro begåfvade med kam-
ögon och krövtutt hår, kamje rättare snövit, ögonen voro röda
som eld, dessa förelästes i ett tätt vid fjätklaren, utan för-
far tättet var en större skrytt vare barnen voro omätade
i kroppstarek. Inpresarie var deras egen far, barnen
voru i 12 års åldern men väckade som 20-åringar, flickan
kunde ej tala ordentligt, för kvinnans skull kan
jag ämnämma ett uttalande som bleu ett ordstävihela
lygden och långt utöver. Det löd som följer, kannate
sammele torn inte kan ge noe tekt tyge te lite täpa
utan dä ha väkta lök i takarna. (Förkannade Sammel
P som inte kan ge noe 6 styver till lite säpa, utan
det skall växa lus i säkarna. s)

M. 8709:6.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

6./ Vidare ~~vad~~ var köpingen frekventerad av de allstädes
håpassliga italienerna med sina frösiter och papigojer,
samt försälde lykebådar, vari handpigaerna fingo veta sitt
licens för frieken; i ett annat läst uppträdde kommjantter
akrobater samt jonglöser med sina trix, och blinde
ekantor från Pannely inte att för glömma som trakterade
dragspel. Jag minnar mig en italo en visa Man, sjöng
närhan i vemodig moll der det hette, å ja spelar på harmonikan
så jävvelit å ja spelar till min "Lehæti dö".

M. 8709:7.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

7.
Vi övergå nu till ordningsfrågan en dylikt dags det var vi
och så med den, häringen för tiden i fråga hade ej mer än en
fotlös, man hade dock mobiliserat extra hjälp, även Lammaren
och Fjäderlingarna varo disponibla, emedan stensuggerierna
känsligt ströket hade många stensuggare mött upp, ett gäng av
dessa kom åkande i famuljerna ca 10 stycken, dessa varo
fullständigt överlastade, dom körde gata upp och gata ned,
under skrän och svävar, samt slog så många dom träffade
med järkan. Ordningmakten försökte på alla sätt att in-
sänka dom men följdes, men vad dom inte kunde åstad-
komma det gjorde en 15 års pojke, denna pojke var min
bror. Han stod i ett hörn vid parken när stensuggarna kom,
plötsligt tröstannade de och ropade pojken i ljudande
ton, hör du pojke, här du så var som å män hierhalles

Ja det blev jag, kör efter mig, pojken startade en språng-
 march och smet in i en öppen port, sprang in till värdin
 och antalade fångsten, värdin sprang ut och låste igen
 porten vilket hade till följd att ^{en stund} ~~alla~~ samtliga
 inbussade i koddan firkan som just inrymdes i den
 hastigheten. De fingo sitt lobus der över hela natten
 den de höll ett förmligt infärns. Några vidare vackra
 böner läste dom inte över sin lobus, men deremot blev
 han ganska populär i hela byn för den smärtsamma
 beavandning föga anade han väl då att han skulle bli
 välkänd borgare och fabriksör i Uppsala i sinom tid.
 Vi övergå nu till affärlivet på lottu kommanden som rörde
 sig huvudsakligen omkring matfrågan, der voro ständ
 placerade i omgifningen nere vid firkan ~~de~~ lite avvarje
 som tillhör liets nödskrift tillhandaköls.

M. 8709:9.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

9./
Densälda kokta giefötter, sylta, stinkkakor, tunna spannkakor,
väfflor, tunnra, krockkakor, dubbla rågkorpor, smörgåsar,
kaffe, läskdrycker ägg m.m. ett av de sistnämnda tillhandlade
sig under tiden i avsikt att förtäras på stående fot. Det
tillhör ett av mina oförglömliga minnen emedan
jag gjorde en fin affär, när jag bröstat skåpet stuck
ett kyecklingkruud upp, den såg visserligen inte för mig
ännu, men härbevärt var den och i utveckling, jag var ju
hona omkring 17 år och vågade ej anmäla henne för
polisen, desto hade jag ej kunde. Läckerligen skrattade
hon åt mig i sjugg, hon tyckte varit det var bra att
jag erhöll kyecklingen gratis. Hon liknade en av många
bromadamma i Stockholm. Jag kan ju tillägga när jag
gorde henne uppmärksam på miraklet fick jag inget annat.

LUNDUNIVERSITETETS
FOLKMINNESARKIV

Fråga 2 i frågesittan varför förs landarna in till Rommels.
 Före konnaden? Svar, emedan den dagen ansågs nästan som
 en nationallag, låt vara en endast lokal natur. Men hade
 ju utrikt att träffa och utbyta tankar under skämt och glam,
 många voro säkerligen uti för giltighet i akt och mening
 att kilda hjarnlag. Vidare ansåg man att man för den dagen
 kunde tillåta sig att släppa lösa tyglar vilket man
 också gjorde, ett regelätt marknadsliv gjorde sig gällande,
 der glädjen parad med skämtet var det förhövande.

Fråga 3.

Det allmänt (gängru) var första konnaden.

s. 4.

På frågan om alla tre brunbalarna voro lika förpolära
 får man nog bedömma den från olika kategorier synpunkt,
 den första brunbalen anordnades av Herrskapen varför

M. 8709:11.

JYNS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

11./
Varför den ansågs av dem som den mest populära och den
mest hyfsade. Deremot sedd från allmän synpunkt var
tredje brunskalen den mest eftersträfvade och mest frekventerade.
Kärnevalståg utgick från Kallinge brukssamhälle på morgonen
och anlände ungefär vid 10 tiden till Ronneby. Der var ett
erdemälskap som kallades för Kallingsarna, mammet härledde
sig antagligen från Kallinge. Dessa gick i toten strax efter
Janan och Stormusiken, de hade ett 75 a 80 m^m brutt band mest
över ena axeln och ned till midjan, grön uniform och tre-
kantiga hattar. Efter tåget följde en ansevärd massa berida.
Jag glömde tillägga att bandet var vitt. Tåget anareherade oss
till krummen, der var kaffeprickat dukat för musikern
som gratis bjöds av brunstyrelsen. Nämda styrelse var även
ansvarare för Kärnevalståget. Under förmiddagen beivras
dumgummingarna till middagstiden, middag serverades på restaurangen

Som var fullt ut vid varje bord. Ett särskilt bord var reserverat för musikern som gratisbespirades. Klockan 4 på eftermiddagen började dansen på 2 dansbänkar och fortgick till kl. 10 eftermiddagen. När denna sed ^{boras på kammarskolestället} började och när den sletade fram jag ej delgiva, men den fortgick in på 1880 och 90-talen den saknar är felar.

55

Städjodag.

Stadens särskild städjodag existerade icke, det förenigades på församling och efterseminingar emellan arbetsgivare och arbetare, annars var städjodagen i juni månad, och enlyttstiden den 24 oktober, och 24 april. Den första November och 1 oktober skulle tjänstefolket tillräda sina plattor. i städja erhöles en dräng 5 riksdaler, och ena friga 2, riksdaler. Erlösen var på 1880 och 90-talet för en 18 års pojke 25 riksdaler samt en skotta av klaggarna och ett

Par linnlyxor, linnelyxor och skäffel på skäffel. En dräng
 vid 20-års åldern erhöll 60 riksdaler, vid 22 års åldern 70 kr,
 samt ett par stovstolar och potatisland den han kunde
 sätta en skäffel potatis. En pigas årslös var högst 20 kr
 till att lösa med, vidare klädpredlar bestående av ett
 förkläde, en hemvävd huvudduk en säck som bestod till
 hälften av blaggarväv och något slätare vävnad till ömsdel,
 den så kallade (meadelen) medel delen, den var mestligen
 skarpad midkeppes. den sistnämnda delen var en förmilig
 löstya, emedan den innehöll otaliga s.k. skävor centimeter-
 långa, ~~och~~ som målar. Den kallades på leygdesmål för
 skäffelväv, säcken var avsevärt lång och framskjuten
 till och med under kjolen. Jämförd med damernas garmått
 av i dag, är det inte svårt att skilja på 2 tidsperioder.
 Det var invidtillande blott en mans ålder.

När det som till den 31 October och 31 Decbr beräknade
 skuldsackna då var man för till regelstämman 1859 under och 1860.
 När man då slutat stämman skulle man ha varit där
 mestadels att vara vid under stämman. Detta bekräftar en en god
 beaktelse och en som vidare en omöjlig omöjlig, att skuldsackna 1859
 till en skuldsacknad skickat, jag som kunde till omöjlig på en
 omöjlig till ett som som skuldsackna, att skuldsackna
 beräknade på öfriga stämman gemensamt. En jag något
 skulle utvisa vid stämman för beräknade på skuldsackna
 stämman som utvisningen inte skuldsackna omöjlig
 beräknade som det gör det skuldsackna många omöjlig
 skuldsackna och utvisning. Ett utvisning alla omöjlig
 skulle jag faller mig in, jag vill endast påskatta en omöjlig,
 man till sig omöjlig till skuldsackna som utvisning jag beräknade
 i skuldsackna om jag som en omöjlig vara skuldsackna
 beräknade skuldsackna och en omöjlig inte utvisning. En omöjlig
 skulle det att till till skuldsackna med en som med som de
 beräknade jag skuldsackna som skuldsackna de som skuldsackna
 som omöjlig skuldsackna för en omöjlig skuldsackna och omöjlig
 skuldsackna skuldsackna om jag till 25 omöjlig, som omöjlig i regel
 omöjlig i till omöjlig till omöjlig. En skuldsackna en omöjlig
 skuldsackna till omöjlig till omöjlig omöjlig omöjlig omöjlig
 skuldsackna skuldsackna omöjlig omöjlig omöjlig omöjlig omöjlig
 skuldsackna skuldsackna om en omöjlig omöjlig omöjlig omöjlig
 omöjlig omöjlig omöjlig omöjlig omöjlig omöjlig omöjlig omöjlig

Samt för lejonparten togit sig ett bestant rus, vilket gjorde
att han på grundt förskräckelse något lättvindligt för
sjölen, bottenberädan, bestkunnna i ett up. Under den
gambla höga tiden för hemägen hade dom glidit ned,
och släpade för landsvägen, när han stannade för gårdens
fanns inte tillräckande till förskräckelse än hunden.
För detta var något om mat som visserligen inte står för frage-
listan men det torde väl ursäktas, när jag nu sitta på stegen
vid skänkborde rinner mig i minnet namnet för ett säng-
täcke, jag undrar ju om Herrarna i Lund hört talas om
skinnatöstäcke: sängtäcke ou nötkärl, det kändes som
det var bemängt med skinn i tiertal. Och Blekingedialekt
jag inflikar detta därför att jag ej funnit benämningen
i Acian & Villers byggd i Mål & Ull.

L. Rydqvist

Lryddquartar.

Att Däkoena skulle ha en fin lryddquart an sin hjärtanslöv
 var en stände regel. Jag kommer nu till enitt andra oförglömliga
 lösta kommadagminnet, på natten före då stora sällskapet anslöt sig
 till Bonnelij var det vanligt att man gick in i trädgårdarna och
 stal blommor i mängd, utan vidare ett litet som jag var för
 oaktat så hände för tillfället i fråga då understeknad var med.
 Jag var endast omkring 17 år och blev lockad av några kamrater
 att gå in i en trädgårdsmätares trädgård som låg invid lands-
 vägen i Hasselstads, men det skulle vi inte göra, Trädgårds-
 mätaren hade engagerat en anseelig hop bonddrängar som vakt,
 varför det blev snöj i ändlighet, understeknad tog till spräng
 marsch och kastade mig över en gärdsgård, men just som jag
 skulle landa över fick jag en halftopplack i ryggen,
 till yttermera vises ramlade jag ned i ett der loppeligt
 gaveltag minst 10 meter under gärdsgården, att jag inte slog
 ihjäl mig förklarar mig än i dag.

Jag kan ej tolka det annalunda att min tid ej var ute, att är visst, att jag hade inte en tanke på att uppnå 80-årsaldern, jag trodde att min sista stund var kommen. Säkertligen trodde dom att jag dog varför dom ej sågade sig fram. Trots detta lindhade jag till Rannely och det jag knappast kunde andas. Förstum är att jag var oduglig till arbeta ett helt år. Som andas av mina kamrater fick även de mycket och god skydd, det kunde man sluta till emedan det var skön för skön. På gärdet av detta oherakneliga sakförhållande sicksi Däkarna vara utan kryddkvarten denna gång. På land lammens stad lammend höget i kurs emedan de var mått värluktande. Beträffande namnet förskern även kryddkvarten, likavisa man sade om sofskvarten, soppkvarten på uckvarten. Bläkingsdialakt lyggdemil.

På land lammerna på första Bonnadon var född gamla och unga, de sista mända dock i arajorit. De äldre äkte i sin åttio med tröppjäder.

Enligt eller och Färfälldaarnas besättelsen hade ungeren samma tilläggsängsen tillämpats emedan dess tid var traditionellt.

M. 8709:18.
 Gå i Tyskan.

UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

Att gå i Tyskan i.e. Bördagen var en tradition, då var alltid
 rättaredegång anordnad. Vanligen gick man ej dit mer än
 den gången under året, åtminstone långväga, i från min hem-
 bygd hade vi en hel mil till Sjöbo kyrkan. Den första Bördagen
 firades som den största. Beträffade klädedräkten var även
 den traditionell. Fruentimur skulle vara klädd i svart kjol, svart
 lästtycke liustycke svart kofta samt svart silkesduk till huvud-
 band. De fattiga var vanligtvis i anordnad av den riktiga värdar
 samt även i många fall de övriga försedda, men det fanns
 dock några godhjärtade Bonnamoder som lånade ut dem för gången.
 Det fädrades också att under kjol, jag minns nog samt när
 den gick till Tyskan köpte dom upp kjolen uppöns knä, antagligen
 för att visa den stärbstrykna under kjolen.
 På kalmlöken bar man inrept i linnenädduken och bar
 den i handen. Si övergår nu till fars habit, han skulle ha
 svart klädesklämming, svart kostym.

19.

M. 8709:19.

UNIVERSITETETS
BOKFÖRHANDLINGSSÄRKLIV

Svart resett, stäckt stänkragge fädelmäsda, mattkappa
krästveck, det var icke ovanligt att höra följande ord
under veckan ipån Jan, eller, har du när ren mattkappa
å krave te mej te löndas. krage vidare på huvudet
den obligatoriska höga gammaldags hatten, i höjd som
en bilens skärmen. potteklädningen var Lattiker, för oss
var det kängor.

M. 8709:20.

LINDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vad jag här berättat är inga hörsägner utan egna iakttagelser och därför berättas efter som oredaktörande ämnhade detaljerade upplysningar i ämnet var 3 ark. papper otillräckligt, skada blott att jag fått så dåligt papper, därför är också stilen dålig, men jag hoppas den är läbar & man kan ändå försöka sig begära bättre av en 84-åring.

Med utnämndt högaktning
E. Öhman